

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

10604

Resolució de tramitació d'urgència del procediment de modificació substancial de l'autorització ambiental integrada de l'àrea de tractament de residus de Ca Na Putxa, consistent en la planta de triatge de residus urbans i tractament de la matèria orgànica, i del corresponent procediment d'avaluació d'impacte ambiental ordinària (IPPC 3/2004)

Antecedents

1. En data 30 de novembre de 2017 el Ple de la CMAIB acorda iniciar el procediment de revisió d'ofici de l'autorització ambiental integrada atorgada a UTE GIREF per a la instal·lació de l'àrea de gestió de residus de Ca Na Putxa, amb la finalitat d'adaptar-la a la normativa sectorial en matèria de residus, en quant el règim transitori d'admissió de residus fins a la construcció de les plantes de triatge no s'ajusta a la normativa d'abocadors.

2. En data 22 de maig de 2018 té entrada escrit d'UTE GIREF sol·licitant modificació de l'AAI per adaptar-la als canvis efectuats al nou projecte de la planta de tractament de residus. S'adjunta el projecte de la planta de triatge de residus urbans i tractament i informe sobre la possible substancialitat de la modificació.

3. En data 9 de juliol de 2018 té entrada escrit d'UTE GIREF, al qual adjunta informe de justificació de la substancialitat del projecte de planta de triatge, resguard de l'ingrés de la taxa i estudi d'impacte ambiental.

4. En data 10 de juliol de 2018 té entrada ofici del Consell de Formentera, adjuntant certificat de l'acord del Ple pel qual s'aprova el projecte de la planta de triatge de residus presentat per UTE GIREF en data 22 de gener de 2018.

5. El Consell d'Eivissa trameta informe tècnic de 18 de juliol de 2018, i sol·licita l'aplicació de la tramitació d'urgència al procediment de modificació substancial de l'Autorització Ambiental Integrada de l'àrea de gestió de residus de Ca Na Putxa per adaptació als canvis experimentats en el PROYECTO DE LA PLANTA DE TRIAJE DE RESIDUOS URBANOS Y TRATAMIENTO DE LA MATERIA ORGÁNICA DE IBIZA Y FORMENTERA promogut per l'empresa UTE GIREF, així com al procediment d'Avaluació Ambiental ordinària de l'esmentat projecte.

Fonaments jurídics

1. L'article 33 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, estableix que quan raons d'interès públic ho aconsellin, es pot acordar, d'ofici o a petició de l'interessat, l'aplicació al procediment de la tramitació d'urgència, per la qual es redueixen a la meitat els terminis establerts per al procediment ordinari, tret dels relatius a la presentació de sol·licituds i recursos.

No es pot interposar cap recurs contra l'acord que declari l'aplicació de la tramitació d'urgència al procediment, sense perjudici del que sigui procedent contra la resolució que posi fi al procediment.

2. L'article 22 de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, estableix que de conformitat amb la normativa bàsica de procediment administratiu, quan ho aconsellin raons d'interès públic, l'òrgan ambiental, d'ofici o a petició de la persona interessada, pot acordar que s'apliqui la tramitació d'urgència al procediment, per la qual els terminis establerts per als procediments fixats en aquesta llei, inclòs el període d'informació pública, es redueixen a la meitat. No es pot interposar cap recurs contra l'acord que declari l'aplicació de la tramitació d'urgència al procediment.

3. La qüestió, per tant, és determinar si concorren les circumstàncies per poder aplicar la tramitació d'urgència al procediment de modificació substancial de l'autorització ambiental integrada de l'àrea de tractament de residus de Ca Na Putxa, consistent en la planta de triatge de residus urbans i tractament de la matèria orgànica, i al procediment d'avaluació d'impacte ambiental ordinària del projecte.

El concepte "urgència" és un concepte jurídicament indeterminat. Per poder aplicar la tramitació d'urgència al procediment és necessari que concorrin els requisits fixats per la jurisprudència del Tribunal Suprem, que determina el concepte jurídic indeterminat d'urgència.

La Sentència de 24 de juliol de 1989 del Tribunal Suprem fixa la doctrina respecte de la tramitació d'urgència, i disposa que:

“El de la urgencia es sin duda un concepto jurídico indeterminado lo que significa que su naturaleza no es discrecional, sino reglada: no permite elegir entre varias soluciones igualmente justas, es decir, jurídicamente indiferentes, sino que sólo admite una única solución justa, sin perjuicio del margen de apreciación que se reconoce a la Administración en la zona de incertidumbre o penumbra que separa las zonas de certeza positiva y negativa.

La urgencia alude a un supuesto en el que actuando rápidamente en el procedimiento ordinario, la solución, dada la duración de aquel, habría de llegar tarde: las circunstancias concurrentes demandan una decisión que con la tramitación general ya sería tardía. Se sacrifican las garantías ordinarias porque con ellas la solución no serviría ya para resolver el problema. En último término se trata de una manifestación del principio de la eficacia administrativa recogido en el artículo 103.1 de la Constitución”.

4.A l'informe tècnic tramés pel Consell d'Eivissa s'indica que sengles sessions plenàries celebrades el 28 i 29 de juny respectivament, el Consell Insular d'Eivissa i el Consell Insular de Formentera han adoptat un acord conjunt en relació a l'esmentat projecte, al punt primer del qual s'aprova el projecte i s'ordena a l'UTE GIREF l'inici immediat de les obres d'execució de l'esmentat projecte i en tot cas en un termini no superior a un mes comptador des de la notificació d'aquest acord, en aquella part autoritzada per l'AAI i no afectada pel tràmit d'adaptació de la mateixa sol·licitada per l'UTE GIREF, sense perjudici d'haver-se de continuar amb l'execució total del projecte una vegada s'obtingui l'autorització de la resta.

L'informe diu:

“En data 30 de novembre de 2017 el Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears va acordar iniciar un procediment de revisió d'ofici de l'esmentada autorització ambiental integrada atorgada a l'UTE Giref per a l'àrea de gestió de residus de Ca na Putxa. Durant la tramitació d'aquest procediment, en data 15 de febrer de 2018, el Subcomitè d'Autoritzacions Ambientals Integrades de la CMAIB ha proposat la modificació dels condicionants de l'autorització en el sentit de determinar que no podran entrar a l'abocador de Ca na Putxa diferents tipus de residus amb codi LER 20 03 01, 20 03 99 i 19 08 05 que, en síntesi, afecten tots els residus urbans i assimilables a urbans que constitueixen la gran part dels residus que es reben actualment a l'abocador, prop de 115.000 tones anuals de residus (així com llots provinents d'estacions depuradores). Així mateix, aquesta proposta requereix tant l'empresa concessionària UTE GIREF, com el Consell d'Eivissa, la posada en funcionament de les plantes de tractament mecànic-biològic projectades.

(...)

En el cas present i com ja s'ha indicat, la urgència en la construcció de les esmentades instal·lacions és absoluta, atès que, com ha determinat la Comissió Balear de Medi Ambient, la seua manca impedeix el tractament dels residus amb caràcter previ al seu dipòsit en abocador tal i com prescriu la normativa d'aplicació i atès, així mateix, el seu caràcter estratègic per a la prestació d'un servei essencial per a les illes d'Eivissa i Formentera, com és el del tractament dels residus, per al que, en aquests moments, no es disposa de cap altra forma de gestió en cap de les dues illes.

Ha estat precisament per aquesta urgència, que l'acte dels plenaris dels consells insulars abans identificat, ha ordenat l'inici de les obres de forma immediata en aquella part que sigui coincident amb l'autorització ja concedida, sense perjudici d'haver-se de continuar amb l'execució total del projecte una vegada s'obtingui l'autorització de la resta (en la resolució del procediment de modificació substancial). Es considera que la mateixa urgència apreciada en la necessitat de disposar de les instal·lacions, permet apreciar raons d'interès públic per tal d'acordar l'aplicació de la tramitació d'urgència al procediment de modificació substancial de l'autorització ambiental integrada de l'àrea de residus de Ca na Putxa promoguda per UTE GIREF, als efectes d'accelerar la resolució de l'esmentat procediment i evitar noves aturades en el procés de construcció de les plantes”.

5.En conseqüència, per aplicar la tramitació d'urgència al procediment de modificació substancial de l'autorització ambiental integrada de l'àrea de tractament de residus de Ca Na Putxa, consistent en la planta de triatge de residus urbans i tractament de la matèria orgànica, i al procediment d'avaluació d'impacte ambiental ordinària del projecte, ens hem de trobar davant d'un supòsit en el que el temps és determinant de la resolució que en el seu dia s'adopti.

6.S'ha de tenir en compte, com es desprèn de les consideracions contingudes a l'informe tramés pel Consell d'Eivissa, que la CMAIB va iniciar en data 30 de novembre de 2017 el procediment de revisió d'ofici de l'autorització ambiental integrada atorgada a UTE GIREF per a la instal·lació de l'àrea de gestió de residus de Ca Na Putxa, amb la finalitat d'adaptar-la a la normativa sectorial en matèria de residus. Durant la tramitació d'aquest expedient s'ha posat de manifest a diversos informes, per exemple, a l'informe del Servei de Residus i Sòls Contaminats núm. R-015/18-RSC, que a l'abocador de residus de Ca Na Putxa s'està portant a terme l'eliminació de residus sense que es realitzi el tractament previ oportú per tal de minimitzar el volum i risc exigits per la normativa vigent. Això afecta als residus de codi LER 20.03.01, 20.03.99 i 19.08.05. Diu aquest informe que “Atès l'incompliment de l'abocador de Ca Na Putxa relatiu a la necessitat de un triatge i selecció prèvia dels residus dipositats, reiteradament denunciat per aquest Servei i constatat en l'acta d'inspecció aixecada el 5 d'octubre de 2017 segon consta en els antecedents, es considera urgent instar, una vegada més, a l'entitat explotadora de les instal·lacions,

UTE GIREF, i al seu titular, Consell d'Eivissa a la posada en funcionament de les plantes de tractament mecànic-biològic projectades, així com a la necessitat d'establir provisionalment, en tant no es faci realitat, el sistema o sistemes adients (mitjançant planta mòbil o semblants) de selecció prèvia dels residus a dipositar en abocador”.

Prèviament, el mateix Servei de Residus, al seu informe R-048/17-RSC recordava que:

“1. El Pla Director Sectorial per a la Gestió de Residus Urbans d'Eivissa i Formentera recull a l'article 20 la necessitat de construir una planta de selecció d'envasos de lleugers i residus urbans en massa.

2. (...) Aquesta instal·lació té com objectiu principal el de donar compliment a la jerarquia de residus, recollit article 8 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, i minimitzar la quantitat de residus que es destinen a eliminació mitjançant el seu dipòsit a l'abocador de Cana Putxa.

3. El Reial Decret 1481/2001 estableix els requisits mínims que han de tenir els abocadors respecte a la seva construcció, explotació i clausura. En aquest aspecte i per tal de complir amb la jerarquia de residus i destinar a eliminació la menor quantitat possible de residus, al seu article 6 estableix que els residus no podran ser dipositats a un abocador sense haver estat sotmesos a un tractament previ, excepte els casos en que el tractament no tingui la funció de reduir la quantitat de residus o la perillositat dels mateixos.

4. A més del propi incompliment de la normativa en matèria de residus en general i d'abocadors en particular, cal indicar que per a residus urbans, la construcció de la planta de selecció autoritzada per la Comissió Balear de Medi Ambient mitjançant la modificació substancial de l'Autorització Ambiental Integrada, suposaria una gran disminució dels residus destinats a abocador dels que hi van actualment. En aquest aspecte s'ha de tenir en consideració que el dipòsit sense previ tractament suposa un consum d'espai no recuperable i que disminueix la vida útil de l'abocador.”

I conclouia:

“S'informa que actualment els residus dipositats a l'abocador de Cana Putxa no han estat sotmesos a tractament previ, la qual cosa suposa un incompliment de l'article 8 de la Llei 22/2011, de l'article 6 del Reial Decret 1481/2001 i un incompliment del Pla Director Sectorial de Residus Urbans d'Eivissa i Formentera i per tant un incompliment de l'Autorització Ambiental Integrada atorgada a favor de UTE GIREF”.

UTE GIREF, a la seva contestació de 8 de juny de 2017 a aquest informe, en quant als incompliments del RD 1481/2001 i de la Directiva 1999/31/CE, afirmava “(...) no sólo se han incumplido las prescripciones del artículo 15 del Real Decreto 1481/2001 y de las letras a) y b) del artículo 5 del mismo sino, además, del siguiente objetivo previsto por la letra c) del artículo 5, en el sentido que, a más tardar el 16 de julio de 2016, la cantidad total -en peso- de residuos urbanos biodegradables destinados a vertedero no debe superar el 35% de la cantidad total de residuos urbanos biodegradables generados en 1995.

Ante esta situación de incumplimiento de la Directiva 1999 /31/CE, la Comisión Europea puede iniciar -si no es que lo ha hecho ya-, un procedimiento de infracción al Reino de España, en relación con la situación del vertedero de Ca Na Putxa, en Eivissa, aisladamente o junto con los incumplimientos en otros vertederos. En Sentencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea -TJUE-, de 25 de febrero de 2016, dictada en asunto C-454/14, el TJUE ha condenado al Reino de España por los incumplimientos de la Directiva 1999 /31/CE, en relación con dos procedimientos de infracción, incoados e instruidos con respecto a diversos vertederos españoles. Y con respecto a ambos procedimientos, el TJUE rechaza todas alegaciones del Reino de España. A la vista de esta Sentencia y de los tajantes motivos por los que el TJUE no tiene en consideración las alegaciones españolas, parece inevitable que el procedimiento de infracción que la Comisión Europea pueda iniciar contra el Reino de España, por la situación de incumplimiento de la referida Directiva, en el vertedero de Ca Na Putxa, terminará con Sentencia del TJUE declarando el incumplimiento de España de las obligaciones impuestas por la Directiva 1999 131/CE”.

7. Així, s'observa que el temps és determinant per què l'incompliment de la normativa en matèria de residus a l'abocador de Ca Na Putxa, concretament el dipòsit sense previ tractament suposa un consum d'espai no recuperable i que disminueix la vida útil de l'abocador, a més de que pot dur aparellada actuacions de caràcter sancionador per part de les autoritats europees que afectarien a l'Administració espanyola i/o balear.

A més, s'ha de tenir en compte el retràs en l'implementació de la planta de selecció i tractament de residus, absolutament fora dels terminis i previsions del PDS aprovat a 2001, i prendre en consideració les especials circumstàncies de les illes, amb un abocador que suposa l'única instal·lació per a la gestió dels residus urbans de les Illes d'Eivissa i Formentera. Com apunta l'informe del Consell d'Eivissa, la manca de les plantes projectades impedeix el tractament dels residus amb caràcter previ al seu dipòsit en abocador, tal i com prescriu la normativa d'aplicació, i la prestació d'un servei essencial per a les illes d'Eivissa i Formentera, com és el del tractament dels residus.

8. Aleshores, la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, com a òrgan ambiental i que ha d'atorgar la modificació substancial de l'AAI, haurà de valorar si ens trobem davant de circumstàncies que responen a motius d'interès públic, a la vista dels motius indicats a l'informe del Consell d'Eivissa, si bé sembla que concorren les circumstàncies indicades a la legislació i a la jurisprudència per poder declarar la tramitació d'urgència.

9.L'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, estableix que són competència del president de la CMAIB totes les que la legislació vigent assigni a la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sense precisar-ne l'òrgan i que no estiguin expressament atribuïdes al ple de la CMAIB en l'article 9.

Per tot això, i vist l'informe jurídic amb proposta de resolució de 18 de juliol de 2018, dict la següent:

Resolució

1. Aplicar la tramitació d'urgència al procediment de modificació substancial de l'autorització ambiental integrada de l'àrea de tractament de residus de Ca Na Putxa, consistent en la planta de triatge de residus urbans i tractament de la matèria orgànica.
2. Aplicar la tramitació d'urgència al procediment d'avaluació d'impacte ambiental ordinària del projecte de la planta de triatge de residus urbans i tractament de la matèria orgànica a l'àrea de tractament de residus de Ca Na Putxa.
3. Notificar aquesta resolució a UTE GIREF, al Consell Insular de Formentera i al Consell Insular d'Eivissa.

Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució no es pot interposar recurs, sense perjudici del que sigui procedent contra la resolució que posi fi al procediment.

Palma, 18 de juliol de 2018

El President de la CMAIB,
Antoni Alorda Vilarrubias

